

dekében a legédesebb áldozatok egyikét készséggel meghozni.

Megvagyunk győződve, hogy midőn ezen áldozatunkat kellő méltánylásra érdemesítitek, annak indokait is hason eljárásra ösztönöznék, mely is hazafias tettekben nyilvánuló érdemeitek szép koszorujának bizonyára tündöklő ékessége leend.

Illeszkedtek tehát ezen koszoruba azon gyönyörű virágot, melynek levelein a nemzeti közművelődés felkarolása, a kultúra égise alatt hazánk jólétének előmozdítására ragyogó betűkkel van felírva és melynek illata a szent cselekedet oltárára hozott áldozat üdvét hazánkra boldogítóan árasztja szét.

Fogadjátok atyafiságos baráti hajlamaink és üdvözlésünk őszinte nyilvánítását.

Kelt Kis-Küküllő vármegye törvényhatósági bizottságának 1889. évi október hó 4-ik napján Dicső-Szentmártonban tartott rendes őszi közgyűléséből.

A vármegye közönségének nevében:

H. Gál Domokos,
alispán.

Külföldi szemle.

Brassó, 1889. okt. 9.

Az orosz császár látogatása talán mégis meg fog történni. Német udvari körökben megérkezésének napjáról és órájáról még mindig hallgatnak, de hogy a látogatás nemsokára megtörténik, mutatja a Berlinben lévő orosz udvari méltóságok nagy száma. Másrészt bizonyítja a császár látogatásának egész közel voltát az is, hogy péntekre diszeloádás rendeltetett el a berlini udvari színházban. Nagyon valószínű, hogy a császár pénteken érkezik Berlinbe.

Vilmos császár 7-én este 11 órakor az »Alexandria« gőzhajón Spandauba és onnan különvonaton Kiebe ment, hogy az odaérkező angol hajórajt üdvözzölje.

A francia belügyminisztérium által kiadott hivatalos statisztikai jelentés szerint az okt. 6-iki szűkebb választások eredménye — 9 kerület kivételével — ismeretes. Összesen 124 republikánust és 45 ellenzéki választottak meg. Az új kamara 362 republikánusból és 205 ellenzékiből fog állni; a 362 republikánus megosztja 236 mérsékeltre a 126 radikálisra, a 205 ellenzéki pedig 110 royalista, 58 bonapartistára és 37 boulangistára.

A dán királyi párt jövő vasárnapra várják Athénbe. A királyi pár Triesztből a »Saint-Thomas« yachton megy Athénbe. Vilmos császár hír szerint nyolcz napig fog Athénben időzni de peloponnesusi útja elmarad. A felséges vendégek fogadására nagyban folynak Athénben a királyi rendeletére az előkészületek, melyek a házi marsall betegsége miatt nagyon hátramaradtak.

A Natália-patália még mindig nincs rendezve. E kérdésben a szerb kormányának nehéz a helyzete. Az új alkotmány szerint Milán királyt illeti kizárólag a felügyeleti jog kiskorú fiának neveltetése felett és a polgári, valamint az orthodox cánoni jog szerint is a gyermekek a 7-i életévüktől kezdve nagykorúságukig az atyai hatalom alatt állanak. Az anyakirályné tehát ma csak azon joggal bír, hogy fiát olykor láthassa, minek módozatait jog szerint a királyi apa egyedül állapítja meg. A kormány állami tekintetekből az utóbbiak ellen csak akkor tehetne kifogást, ha az államélet nyilvánvaló megsértéséről lenne szó. Minthogy azonban erre vonatkozólag Milán király a regensséggel a kormánnyal egyetértőleg a királyné-anyának igen elfogadható föltételeket terjesztett elő, ez utóbbiak azonban Natália királyné által válasza sem érdemesítették, mind általánosabb lesz azon óhaj, hogy mód találassék, mely lehetővé tenné az elvált királyi pár viszálkodását többé nem mint államügyet kezelni, minthogy ennek további tartama mind Szerbia tekintélyét a külföldön sértené, mind pedig az Obrenovics dynastiára nézve igen káros lenne, ha e viszálkodások szerb területen folytatódának. Ristics regens ezen utóbbi szempontot is kiemelte Natália királynéhez intézett levelében. A nevezett felfogás radikális párt körében is mindinkább uralkodóvá lévén, könnyen megtörténhetik, hogy a skupstina-többsége azon óhaját fogja nyilvánítani, hogy I. Sándor király mindkét szülője Szerbiából bosszabb ideig távol maradjon, mely kívánságot a kormány a jelen körülmények között alig fogná ellenezni. Sőt ellenkezőleg, a kormány csak arra törekednék, hogy e határozatnak oly alak adassék, mely tekintettel legyen a szerb királyi ház méltóságára. Ugy látszik, hogy a kormány mégis erősen fogja a dolgot, mert Kujundics rendelkezés alatti miniszter, valamint Danics volt főkonsul Natália királyné mellett nyílt föllépésük miatt nyugdíjaztattak.

Ferdinánd bolgár fejedelem döntő lépésre készül. Legújabb körútjának az országban a plebiscitum egy neme volt a célja; személyesen a lehető elfogulatlansággal akart meggyőződni arról, vajon az országban

is mindenütt, katonáknál lakosságnál, megtalálná-e a legteljesebb odadást s áldozatkésziséget, ha a legmagasabb próba órája elérkeznék. Kutatásai eredményével tökéletesen meg van elégedve: meggyőződött, hogy az elhatározás órájában egész Bulgária melléje állt, Zankov s a többi orosz szolga s még egyetlen falut sem lenne képes ellene és sötét céljuk mellett megtartani. Ezen személyesen megerősített tapasztalatára támaszkodva, most már erősen fogja követelni a portánál, Bulgária fejedelmének és Keletrumélia főkormányzójának leendő elismertetését s meg fogja érteni, hogy különben többé nem akadályozhatná meg népét abban, hogy maga magát szabadítsa ki az elviselhetetlen provisiarumból s az országot független királyságnak proklamálja. Bulgária becsületesen teljesíti a souzerén iránti kötelezségeit, ez lehát legalább ismerje el.

A brassói magyar dalárda.

II.

Józsa Mihály ur egy végtelen nagy tévedésben van. Azt tartja, hogy »legalább is meggondolhatlanság volt tőlünk, a dalárda ügyét a nyilvánosság elé vinni.

Ha Józsa Mihály ur ezt komolyan hiszi, akkor ezen kijelentésével nem minket bántott meg, hanem a saját dalárdáját. Mert ők pláne a dalárda felosztásának kérdését vitték minden igaz ok nélkül, csakugyan meggondolatlanul, a nyilvánosság elé — egyetlen nem sikerült előadásért.

Uram, Józsa Mihály uram, azt hiszi ön, hogy szabad volt ezt tenni a dalárda működő tagjainak? Azt hiszi hogy Brassóban a magyar dalárda csak a működők »kizárólagos« tulajdona? Nem veszi tekintetbe, hogy ez Brassóban magyar ügy? Nem fontolta meg, hogy itt hazafiságról is van szó, a mint azt a közgyűlésen Harmath Lajos helyesen kifejtette? Igen, hazafiság! Ezért mondtuk volt annak idejében, hogy »legalább is meggondolhatlanság« volt, ezt felvetni. És mi volt e felszólalásnak közetkezménye?

Egy éretlen ember, több társával együtt (a »Kr. Ztg.« szerint nachdem sie »gekneipt« haben), a ki ez előtt irt nekünk is a szászokról s szokott írni a magyarságról a »Kronstädter Zeitung«-nak, a ki szerencsésen tönkre tett még minden magyar intézményt, melyben része volt, a ki képes volt megzavarni kaszinónk belbékéjét is, kegyeskedett az »Europa« kertjében a dalárda összes irányadó férfiai jelenlétében, Józsa Mihály ur névnapján vacsoráján megégetni a »Brassó«-t.

Köszönet e megtiszteltetésért Puskáriu ügyvéd ur irnokának, Fink Adolf urnak. Tőle ez sokkal nagyobb megtiszteltetés, mintha dicsért volna, mert életének ez egy cselekedete legalább nyílt s igaz volt. Tőle pedig ez is már valami.

Bocsánatot kell kérnünk a t. olvasótól e kitérésért, melyet az tett szükségessé, hogy illusztráljuk kellően, mily vélemény uralkodik a mi dalárdánk egyes tagjai között. Azaz: ha valaki jogokat mer követelni a pártoló tagok számára, az megégetni való. Jó ezt is tudni.

De térjünk vissza a tárgyhöz.

A mi megesett a mi dalárdánkon, fokozottabb mértékben történt meg a Szegeden első díjat nyert kolozsvári dalkörrel: kehely felavató hangversenyén 30, azaz harmincz ember volt jelen. Pedig Kolozsvár mint magyar város ötszörte nagyobb Brassónál. És azt hiszi Józsa Mihály ur, hogy azért a kolozsvári dalkör be akarja szüntetni működését? Esze-ágában sincs. Pedig reá nézve az nagyobb blamage — t. i. Józsa Mihály szerint — mert az első díjat nyerte és magyar városban volt üres háza. És még sem akarja beszüntetni működését! Pedig ott még nem is áll előtérbe a hazafiság kérdése, mert van Kolozsvárt 7—8 különböző dalárda, holott Brassóban csak ez egyetlen egy.

És e hangverseny kudarcza egyuttal felelet lehet Józsa ur azon állítására is, hogy »mikor a kolozsvári dalárdák estélyt rendeznek, ott elkezdve a legmagasabb állami hivatalnoktól le az utolsó kisiparosig mindenki odasiet az estélyre, élvezni, szórakozni, építeni, javítani.«

Csak nem hiszi Józsa Mihály ur, hogy Kolozsvár egész intelligenciája csak 30 emberből áll?

És mégis biztosíthatjuk Józsa urat, hogy az nem fog előfordulni Kolozsvárt soha, a mit megengedett magának a mi dalárdánk a legutóbbi közgyűlésen, t. i. hogy éppen Fink Adolf ügyvédi irnokkal előadat egy referátát, mely keményen ráolvas a magyar ág zömére névszerint, hogy a bíróságtól, megyétől, pénzügyigazgatóságtól, postától, táviradtól, adóhivatal és ügyészségtől és nem tudom még melyik branchéből nem volt senki jelen a hangversenyen.

Honnan veszi a dalárda azt a jogot, nyilván

megbélyegezni ezen tiszteletre méltó urakat és testületeket? És még Fink Adolf ügyvéd ur által, a ki tudunkkal még nem is választmányi tagja, a dalárdának! Bizonyára mert nem akadt más, a ki ilyesmit meg mert volna tenni, mert ez csakugyan a legnagyobb és egyuttal legméltatlanabb sértés. Hisz ez ép olyan, mint a mikor a télen valaki elég meggondolatlanul hazafiatlannak és nem tudom még minek nevezte főrealiskolánk tanári karát s meghurezolta a lapokban csak azért, hogy nem ment el egy táncmulatságba! Hisz ez az egyéni szabadságnak korlátozása akar lenni!

Fink Adolf ügyvéd ur a »Brassó«-t is ezen megbélyegzettek között említette fel. Hallatlan valami, hogy a »Brassó« sem volt képviselve. Csakugy ehhez hozzá kellett volna tennie, hogy a »Brassó« szerkesztősege, dacára annak, hogy éppen Józsa Mihály dalárdai alelnök urnál két ízben — tanuk előtt — reklamálta a meghívót, nem kapott sem meghívót, sem jegyet. Tessek kérem ezt jól megjegyezni! Azaz, hogy mégis kapott: a szombaton tartott estély után Hétfőn délelőtt.

És Józsa Mihály ur erre mégis azt mondja, hogy a dalárda vezetését kifogásolni »egyedül illetékesek« a működő tagok?

Azt hisszük, hogy ily bánásmóddal a pártoló tagok érdeklődését felkelteni és fenntartani nem lehet, mert habár kétségbe vonhatatlan tény, hogy a dalárda működő tagjai nagy áldozatokat hoznak, tagadhatatlan az is, hogy a közönséget még sem szabad oly eszköznek tekinteniök, a melylyel kényők-kedvők szerint bánhatnak, mert a közönség hatalom és azzal szemben előzékenység és tapintat kíváztatik, nem pedig oly sértő provokálás, mint a minőben a legutóbbi közgyűlés részesítette.

A szerkesztő.

Tanügy.

M e g h i v á s.

A brassómegei tanítótestület brassói köre f. hó 10-én d. u. 2 órakor a belvárosi állami elemi fiúiskola II-ik osztálya tantermében rendes gyűlést tart, melyre a kör t. tagjai tisztelettel meghívattak.

A gyűlés tárgyai:

1. Gyakorlati tanítás a »Vásár« című szemléleti képről Spaller József által.
2. Értekezés Dániel György tanár által.
3. A választmányi átiratok előterjesztése.
4. Tisztujtás.

Brassó, 1889. október 7.

János Lajos,
köri elnök.

Brassó egészségügye.*)

Brassó város halandósági viszonyainak helyes megítélére igen becses adalékokat nyújt a Budapest főváros központi statisztikai hivatala által röviddel ez előtt közzétett kimutatás az 1888. évről.

A kimutatás Magyarország 21 nevezetesebb városát, 11 európai s 2 afrikai nagy várost ölel fel.

Ezen kimutatás szerint Brassó a megnevezett városok között a negyedik helyet foglalja el a halandóság tekintetében; azaz 1000 lakosra esik 24.8 haláleset, beleszámítva az idegen halottakat is. Kedvezőbb a halálozási szám mint Brassóban, Székesfehérvárról, hol 22.8. s Sopronban, hol 24.4 s Baján, hol 24.7.

A többi városban következő a halandósági szám:

Bécs 25.0, Odessa 25.6, Szeged 26.5, Kassa 30.4, Kolozsvár 30.4, Zombor 30.6, Szatmár-Németi 30.6, Debreczen 31.0, Budapest 31.5, Bukarest 31.3, Arad 33.5, Szabadka 34.3, Pozsony 38.4, Csaba 37.8, Temesvár 38.9, Nagyvárad 38.4, Kunfélegyháza 39.2, Kecskemét 41.5, Prága 32.3, Trieszt 29.3, Krakó 31.5, Pétervár 31.1, Sarajevo 40.5, Alexandria 35.1 s Cairo 47.4.

A gyermekhalandóságot illetőleg esik 10 haláleset az összes halandóságra számítva:

Város	a) 0—1 évesek	b) 1—5 évesek
Budapest	27.46	15.9
Szeged	33.01	15.52
Debreczen	46.32	11.65
Pozsony	28.84	14.60
Temesvár	25.29	16.88
Kassa	31.89	13.70
Nagyvárad	33.91	11.17
Brassó	25.88	15.69
Kolozsvár	27.79	15.34
Sopron	20.84	16.18
Kunfélegyháza	37.82	17.72
Bécs	25.82	11.24
Prága	22.79	17.41
Trieszt	26.04	18.12
Odessa	33.68	18.39
Pétervár	29.81	16.43
Bukarest	27.62	15.11
Srajevo	25.89	26.53
Cairó	33.40	30.45
Alexandria	38.45	23.49

Ha már most figyelembe vesszük a három leggyakoribb fertőző betegség, t. i. dyphteritis, typhus és tüdőgümő, által okozott halálozásokat, úgy a halandósági viszony minden 10.000 lakosra a következő:

	a) dyphteritis	b) typhus	c) tüdőgümő.
Budapest	9.94	3.93	63.89
Szeged	6.75	8.56	49.44
Szabadka	20.22	10.3	53.24
Debreczen	5.88	5.16	35.78
Pozsony	10.82	5.10	78.77
Kecskemét	34.85	2.90	52.70
Arad	5.38	4.62	69.50
Temesvár	17.68	1.58	51.99
B.-Csaba	26.17	8.44	46.52
Kassa	4.37	2.62	59.64
Nagyvárad	7.55	6.64	54.64
Brassó	8.11	1.62	36.02
Kolozsvár	11.75	8.16	45.68
Miskolcz	14.74	4.54	35.17
Sopron	14.41	2.28	42.87
Kunfélegyháza	12.80	8.92	101.98
Bécs	6.39	1.26	57.50
Prága	4.46	5.98	65.13
Trieszt	6.92	0.83	44.15
Cairo	2.03	21.78	148.83

Dr. Fabriczius József.

Helyi és vidéki hírek.

Lapunk mai számához postautalványt csatolunk azon t. előfizetők számára, a kik előfizetési díjait még nem küldték be, kérve annak mielőbbi szíves beküldését.

Személyi hírek. Fogaras Mihály főispán — min-lapunknak Fogarasról írják — f. hó 8-aa több napi távollét után ismét hazaérkezett.

A brassói főreáliskola fölavatási ünnepélye f. hó 12-én, szombaton d. e. 11 órakor fog végbemenni ünnepélyesen. Gróf Bethlen András főispán ur ő méltóságát Roll Gyula kir. tanácsos-alispán ur fogja helyettesíteni. — Déli 1 órakor diszebed lesz az „Európa” termében.

Magyar színészet. Paileronnak, „A hol unatkoz-nak” cz. ismeretes kitűnő vigjáték szerzőjének egy újabb darabjának „Az egér”-nek színrehozatalával, kedden élvezetes estélyt szereztek a közönségnek. A darab társalgási vigjáték; főelőnye a szellemes és élénk dialógusban, a jellemek finom lélektani rajzolásában, s az érdekes, bár kissé vékony meséjében áll. Woiska Clotilde grófné mostoha testvérét, Mártát, kit csendes, szende modoráért az egész ház népe egérnek nevez, Simiers marpuisnak szánta. Simiers azonban, anélkül, hogy saját érzelmeivel önmagában teljesen tisztában volna, inkább Clotilde felé hajlik s Mártá-nak irányában táplált mély szerelmét észre sem veszi. Clotildnak, férje hirtelen közbejött halála miatt, távoznia kell, s távollétének nyolcz napja alatt Simiers egy szerencsés véletlen következtében értesül Mártá-nak rajongó szerelméről és őt a nemesen lemondó Clotilde közbejárásával nevére teszi. Ezen egyszerű megható történetéből, kevés alakból (a darabnak mind-összesen hat szereplője van) Paileron egymind végig érdekes vigjátékot alkotott. Színészeink dicséretére le-gyen mondvá, hogy a társalgási hangot, mely mind-végig jellemzi a darabot, nagyjában jól etalálták. Első helyen kell megemlítenünk a czimszerepnek vonzó s bájos alakításáért Miklósy Ilonkát. Clotildot Rónay Ka-rola játszotta; szép tehetségét a közönség napról-napra mind jobban tanulja méltányolni. Kovács, a darabban előforduló egyetlen férfiszerep személyesítője fesztele-nül játszott, bár a 34 éves Simiers marquis nálánál talán kevésbé fiatal kinézésű volt. A darab két mel-lékszerepe is, a költői hajlamu Hermin és a materia-lisabb természetű Pepa, kik szintén versenyt iparkod-nak Simierst meghódítani, Bardynében és Nagynében, ha némi, helyenként érezhető túlzást leszámítunk, hi-vatott személyesítőkre talált. Az előadás dicséretére vált a társulatnak. Kár, hogy ismét oly kevesen hall-gatták.

Hymen. Dr. Mika Sándor, főreáliskolai tanár teg-napelőtt vezette oltárhoz a fekete templomban az ág.ev. iskolák conrektora, Fink Henrik kedves és szere-tetre méltó leányát, Eliz kisasszonyt. Boldogságot e frigynek!

Megszökött katonák. Két katona szökött meg a hétéen a Sándor ezredtől. Az egyik vasárnap éjjel, át-öltözködve előbb polgári ruhába, a másik pedig keddre virradólag, három lepedőt kötve össze és a vár felőli ablakra erősítve, leereszkedett azon. A két szökevényt nyomozzák.

Pályadíjat nyert brassói kerékpáros. A Kolozs-vári vasárnap rendezett országos kerékpár-versenyen Adler Japues brassói lakos műkerékpározásaért az első díjat nyerte.

Rendőri hírek. (Lopás). Józsa Rebi cseléd tegnapelőtt 300 forintot lopott el gazdája, H u b b e s T a m á s városi hivatalszolgától. A tolvaj cseléd megszökött és köröztetik. — (Tűz.) Tegnapelőtt este ó brassóban, a kaszánya közvetlen közelében tűz ütött ki, mely elhamvasztotta Schmidt József csü-rét, kamaráját és istállóját. A gyorsan a hely szi-nére sietett tűzoltóság rövid idő alatt lokalizálta a tüzet. Ujtások a zonatarifán. Mialatt a közönség nagy része kételkedve kérde, vajjon mi lesz a zonatarifából, megmarad-e, vagy nem? a kereskedelmi miniszter mindennemű ujtásokat tervez az új tarifával. Első sor-ban meg akarja könnyíteni az utazást azzal, hogy hosszabb vonalakon ne kelljen Budapesten át utazni. Így szándéka már a jövő hó elsejével a zágráb-fiumei közlekedést a keleti vonalról megkönnyíteni, úgy hogy pld. Brassóbol ne kelljen előbb Budapestre menni, ha-nem Nagy-Váradon fog az elágazás történni egyene-sen Fiumeig. Ez esetben a XIV. zona földje lesz még ráfizetendő, úgy hogy Brassótól Fiumeig nem fog II. oszt. 14 frtba, hanem csak 9—10 frtba kerülni. Másrészt — mint közölve volt — rendelt a miniszter 500 új személykocsit, hogy azok már tavasszal rendelkezésre álljanak. Egy nevezetes ujtás terveztetik a jegyváltás körül is. Minthogy a vasutaknál a személypénztárak-nál borzasztó a tolokodás, minél fogva gyakran vonat-késések fordulnak elő, a miniszter a postahivatalokat akarja a jegyek elárusításával megbízni, a hol a je-gyek egész napon át lennének kaphatók.

Bánk-bán-ra, Katona József e remek drámájá-jara a „Kr. Ztg.” már előre felhívja olvasói figyelmét, mint a mely megérdemli, hogy a szász közönség is megnézzé. Mennél inkább ajánljuk mi a magyar kö-zönség figyelmébe.

A **czirkusz** naponként játszik. Csekely kivétellel az egész keveset ér, a közönség nagyon csaldó-va jó ki belőle. A mi valamit ér: az elefánt s az egyet-len ügyes lovar az ifjú Szidoli. Maga a czirkusz hir-detménye is eredeti: „a társulat 60 személyből áll ezek közt első rangu lovarok és nők, egy elefánt, sok ló, számár és majom. Tableau! Ez mind személy!

Vámmentességi kedvezmény. A „brassói keres-kedelmi és iparegyesület” megkeresésére a pénzügy-miniszter megengedte, hogy a Bulgáriába és Romá-niába kivitt tulipános ládák, fapalaczkok, szitalák stb. csomagolására használt házivászon, a mennyiben bel-földi kiviteli küldeményektől visszaérkező csomagolá-soknak bizonyul a brassói és nagy-szebeni m. kir. fővámhivatalok útján vámmentesen visszahozható.

Még egy új főgondnok. Az erdélyi ev. ref. egy-házkerületnek Bethlen Gábor grófn kívül még egy új főgondnok van: gróf Kun Géza, tudós főúr. Re-mélhető, hogy e két kiváló főúr más szellemet fog az elhatalmasodott önkény helyébe az egyházkerületbe vinni.

Másodvirágzás. Dicsőszentmártonból írják lapunk-nak, hogy az ottani állami iskola kertjében a tavasz-szal kiültetett négy éves alma oltvány a mellett, hogy már az idén termett, másodszor virágzik. Az öreg emberek szerint ebből is hosszú ősre lehet követ-keztetni.

Kis-Küküllőmegye törvényhatósági bizottsága f. hó 4-én tartotta idei rendes őszi közgyűlését. Lapunk más helyén közöljük e közgyűlés egyik fontos hatá-rozatát, míg a tudósítást magát tárgyalmas miatt csak jövőre adhatjuk.

Új magyar lap fog megindulni Kolozsvárt e hó 15 én. Szerkesztője lesz Bródy Sándor fiatal, nagy te-hetségű regényíró; kiadója Peielle Robert, munkatár-sai pedig erdélyi részeink legkiválóbb írói. Az új lap czime lesz: „Magyarság”, fennnen hirdette az Emke jelszavát.

Új iskola Gyulafalván. A gyulafalvi nagy f-ű résztelep derék tulajdonosa, Horn Dávid, ki már több hazafias célra hozta meg áldozatait, újabban ismét hazafias áldozatkészségének adta jelét: igen csinos, osztatlan 4 osztályu elemi népiskolát állított munká-sai számára Gyulafalván, ellátva azt minden tanesz-közzel. Az iskolát Bartha Mihály tanító vezeti, ki 600 frt. fizetést és szabad lekást élvez. — Vajha minden gyártulajdonos követné Horn példáját.

Ritka vadat lőtt Gyulafalván Horn D. egyik hi-vatalnoka: egy 440 kgr. súlyu, hatalmas himszarvast. A ritka állatnak sok bámolója van.

Helyreigazítás.

A „Brassó” czimű helyi lap f. evi szept 26-án kelt 110. számának „Egyletek és intézetek” cz. ro-vata alatt egy rövid közlemény jelent meg, mely a brassói magyar dalardának f. evi szept. 22-én tartott közgyűléséről a valósággal meg nem egyező adatokat közöl. Ez adatokra vonatkozólag az igazság érdekében kötelességünknek tartjuk helyreigazításként a követke-zőket megjegyezni:

1. Nem egyeznek meg a valósággal a czikk be-vezető sorai, melyek szerint a „Brassói Magyar Da-lárda” választmánya f. evi szept. 22-én a következő meghívást bocsátotta ki” stb. Ezekből ugyanis az tü-nik ki, hogy a dalárda választmánya a 22-én tartott közgyűlésre a meghívót ugyanazon a napon bocsá-totta ki, a mi félreértésekre adhatna alkalmat. Ezzel szemben a tény az, hogy a 22-iki közgyűlés meghi-vóit szept. 19-én, tehát a választmánynak ide vonat-kozó végzését követő napon, az alapszabályokban elő-írt időben az egylet alelnöke személyesen tette pos-tára, így a gyűlés tartásának idejéről a maga idejé-ben minden tag tájékoztatást nyerhetett s minden bizony-nyal nyert is.

2. Az állítatik továbbá, „hogy a közgyűlésen a működő tagokon kívül tíz pártoló tag jelent meg.” Ez-zel szemben a tényállás az, hogy a közgyűlés jegyző-könyvében 23 jelen volt pártoló tag van már név sze-rint feljegyezve azokon kívül, kik a mellékszobákból hallgatták a gyűlés folyamatát s így a titkár látkörén kívül estek.

3. Az mondatik aztán, hogy a választmány in-dítványa nem nyert többséget, hanem kimondatott ha-tározatilag, hogy a pártoló tagok közelebb hivassanak össze Koós Ferencz Emke. főkegyeleli elnök ál-tal stb. stb.

Ez állítás kétszeresen téves.

Téves először azért, mert Koós Ferencz ur nem mint Emke főkegyeleti elnök, hanem mint a dalárda pártoló tagja volt s nem is lehetett másként e gyű-lésre hivatalos, e minőségben is szólott a tárgyalás alatt álló kérdéshez; de téves másodszor azért is, mert bár a közgyűlésben a pártoló tagoknak az elnök vagy más valaki által leendő összehívása a tárgyalá-sok rendjén szóba hozatott, de hogy azt akár Koós Ferencz ur, akár más valaki eszközölje, az a közgyűlés hatá-rozatának tárgyát egyáltalán nem képezte.

4. Az mondatik végül: „Aztán adassék a Da-lárda által még ez évben egy rendes előadás s a Da-lárda jövője felől csak azután határozzanak a mű-ködő tagok.”

Igaz ugyan, hogy Rombauer igazgató ur ez irány-ban tett indítványt, de a közgyűlés azt két részre osztotta; a végleges határozathozatálnak egy későbbi közgyűlésre halasztását kimondotta, de az előadás tar-tását elvetette, a pártoló tagok érdeklődésétől tévéen függővé, hogy addig is, míg ezen végleges határozatot kimondó közgyűlés össze jönne, érdemes lesz-e a Da-lárdának működőleg fellépni, vagy jobb lesz az ügy-nek fejlődését hallgatva bevárni.

Végül legyen szabad tisztelettel kérni a tekinte-tes szerkesztőséget, miszerint szíveskedjék jövőben ha-son természetű értesítéseit, megbízható forrásból me-riteni, vagy pedig ilyenemű téves tudósításoktól úgy az egyletet, mint az az iránt érdeklődő közönséget meg-kímélni.

Brassó, 1889. okt. 3-án.

A Dalárda választmánya.

Midőn a dalárda választmánya ezen meglehetősen ké-sőn érkezett helyreigazításának helyet adunk, fentartjuk a közgyűlési tudósítás írójának, ki már napok óta van távol Brassóbol, hogy arra esetleg észrevételeit megtegye. Addig is azonban a leghatározottabban kell visszautá-sítanunk a dalárda választmánya helyreigazításának utolsó részét, mely nem helyreigazítás többé, hanem támadás tudósítónk megbízhatósága ellen, a ki pedig úgy jelleménél, mint előkelő állásánál fogva ily táma-dással nem illethető.

A szerk.

Táviratok.

Berlin, okt. 9. (A „Brassó” eredeti távirata.) A czár az orosz nagykövetségi palotában fog lakni. A két uralkodó találkozásánál jelen lesz a czarevics és Bismarck herczeg. A czári család tengeri uton fog visz-szautazni.

Jersey, okt. 6. (A „Brassó” eredeti távirata.) Boulangeé ideérkezett.

Zágráb, okt. 9. (A „Brassó” eredeti távirata.) A száva kiáradt. Egész völgye egy tenger. Öt község viz alatt, több emberélet esett áldozatul.

Brassói piaci árfolyam.

— A pesti m. keresk. bank jelentése. —
Brassó, 1889. október hó 8-án.

Román pairpénz	à 20 frankos	9.44 vétel	9.46 eladás
„ Ezüstpénz	à 20	9.40	9.45
Napoleon d'or (aranypénz)		9.47	9.48
Török lira		10.73	10.75
Arany		5.60	5.62
Orosz papírrubel		123.—	124.—

Társszerkesztők:

— Nagy-Küküllőmegye részéről Horváth László (Segesvár.)
Kis-Küküllőmegye részéről Gyöngyössy István (D.-Szent-Márton)

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

— Szabó József, Napoca.

Sz. 8671. — 1839.

Hirdetmény.

Brassó városa 1890. évi bevételi és kiadási előirányzata a hozzá tartozó összes mellékletekkel együtt az 1886. évi XXII. t. cz. 125. §-a értelmében betekintésre a polgármester hivatali irodájában — alsó nagy-utca 519/a. h. sz. — 15 napon át ki van téve.

Szabadságában áll mindenik községi adóhordozónak netaláni észrevételeit október 20-ig alólírt városi tanácsnál átnyújtani.

Brassó, 1889. október hó 5.

A városi tanács.

tőföldeket, kerteket, valamint a teljesen ujonnan helyreállított agyagáru-gyárat, mely utóbbi, valamint több, különösen a legjobb ivóviznek jelenléte és szép fekvése által különösen építkezésre alkalmas telkeket örök árban is eladok.

Lukhardt O.

(394) 1—3

Bolonya 600.

A legjobb

Brünni posztókat

szállítja gyári áron

SIEGEL-IMHOF

posztógyári raktár Brünnben.

Egy elegáns

őszi v. téli férfi-öltönyre

elég 3.10 meteres, azaz 4 bécsi rőf hosszú szelvény. 1 szelvény kerül

- 4-80 frt. közönséges •
- 7-75 frt. finom •
- 10-50 frt. finomabb •
- 12-14 frt. legfinomabb •

valódi báránnyal-gyapjából,

valamint felsőkabát-posztók, selemmel átszőtt kamgarnok, palmerston s boy félkabátoknak, peruvienne s tosking szalonöltönyöknek, szövetek női ruháknak stb. stb.

Jó árúért s pontos szállításért kezesség vállalatik. (327) 15—20

Minták ingyen s bérmentve.

Sz. 10974./1889. Nagy-Küküllőm. alispánjától.

Hirdetmény.

Mint hogy a hajászátról szóló 1888. évi XIX. t. cz. 3. §-a és az ezen törvény végrehajtása tárgyában kiadott rendelet 2. §-a értelmében mindazok, a kik a halászati jogot 1889. évi május hó 1-ig oly vízterületen gyakorolták, vagy gyakorolják, a melynek medre tulajdonukat nem képezi, ezen jogot csak azon esetben tartják meg, ha bezárólag 1890. évi április hó 30-ig abbéli jogukat nálam bejelentik s ennek folytán jogosultságukat kimutatják; felhívom tehát az érdekelteket, hogy az előbb említett határidőig bejelentéseiket hozzám annnyival is inkább adják be, mivel ellenkező esetben jogukat tovább nem tarthatják meg. Tájékoztul megjegyzem, hogy a jogosultság kimutatására szolgáló bejelentésekben a község, valamint a parti birtokokok megjelölésével pontosan körülírandó azon vízterület fekvése és kiterjedése, melyen a halászati jog igényeltetik.

A jogosultság kimutatására a fenn idézett törvény 3. §-a értelmében elegendő az is, ha a halászati jognak 20 évi békés birtoklása bebizonyíttatik.

Szegesvár, 1889. évi szept. hó 30.

(493) 1—3

Szoboszlai, alispán,

Házak és földbirtokok

adás-vételét,

ezekre betáblázás mellett

kölesönt

17 és 33 évre 4½ és 5% kamatra; továbbá személyes hitelt 6%-ra

leggyorsabban

közvetít **MENCZER J.**

Budapest, kecskeméti-utca 8.

Válaszra 3 bélyeg csatolandó.

Figyelmeztetés!

A mezőgazdasággal való felhagyás végett eladok kocsikat, ekéket, szánokat, boronákat, vetőgépet, szalmát és almot, burgonyát és cukorrépát a mezőn, méheket mozgatható építkezéseikkel; bérbe adok szán-

66 37—50

Legelősebb, legbiztosabb legjobban s legrégebb

TRÁGYASZER

cukorrépa, komló, szőlő, burgonya, len, vetemények, valamint általában mindennemű mezei termékek számára mely tartós hatású minden földben, a mi bizonyítható számos hírneves mezőgazdasági tekintély nyilatkozatával, — a

concentrált marhatrágya, (Engrais de boeuf)

melynek nagy szerves szén-sav-, phosphor-sav- és káli-tartalmaért 60% szerves alkatrész mellett kezesség vállalatik.

SAXL TESTVÉREK

első cs. kir. szabad. osztrák-magyar concentrált marhatrágya-gyára Temesváron.

Közp. iroda: Wien. III., Rennweg 20/51.

Minták s rőpiratok

ingyen és bérmentve küldetnek.

ÉRTESÍTÉS!

Alantírt tisztelettel tudatja a t. sz. közönséggel, miszerint folyó évi október 1-től,

belváros, Klastrom-utca, a — a korona vendéglővel átellenben — 8. szám alatti házban, 1-ső emelet, hátul az udvarban, átköltözött, hol is minden a szakmájába vágó munkát elvállal és folytonosan raktáron tartja — a legújabb díyat szerinti — díszített és díszítetlen női bécsi kalapokat.

Ezuttal köszönetét nyilváníti a t. cz. nővilágnak, a már 20 év óta irányában tanúsított bizalomért, s kéri jövőben is becses megbízásait.

Brassó, 1889. október hó 1-én.

Ladstädter Lujza, divatáránő.

(395) 1—3

Bécs, 1873. Erdem-érem.

Páris, 1867. Bronz érem.

London, 1878. Disz-oklevél.

Budapest, 1885. Nagy dísz-oklevél.

Német-Palánka, 1887. Arany érem.

CSIK JÓZSEF

cs. és kir. kizárólag

szabad. első szerémi

Portland cement- s vízhatlan mészgár

Beocsinban.

27—30

Központi iroda és raktár: Budapest V., Rudolf-rakpart 8.

ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi előjáróságok, valamint a n. é. építő közönség becses figyelmébe saját gyártmányu

Portland cement és vízhatlan meszt,

melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállítatnak.

• Árjegyzék s magyarázat kívánatra készséggel megküldetik. •

Kecskemét, 1872. Ezüst érem.

1875. Ujvidék, Arany érem.

Szeged, 1878. Erdem-érem.

Trieszt, 1882. Arany érem.

Gyors és biztos segély gyomor bajok és azok következményei ellen.

Az egészség fenntartása a nedvek s egyszersmind a vérnek is tisztítása s tisztántartására s a legjobb emésztés előmozdítására a legjobb s leghathatósabb szer, a már évek óta ismeretes s közkedvelt

dr. ROSA-féle életbalzsama.

Ez a leghasznosabb s a leggyógyhatásosabb gyógyfűvekből a legnagyobb gondal készítve, teljesen megbízhatóan a legjobbnak bizonyult be mindennemű emésztési bántalmaknál, gyomorgörcsnél, étvágyhiány, savanyu felbőgös, torlódás, aranyeres bántalmak stb., stb.-nél. Ezen kitűnő hatásánál fogva tehát ez már is a legjobbnak bizonyult s a legbiztosabb házi gyógyszerre vált.

Egy nagy üveggel 1 frt, egy kis üveggel 50 kr.

Több ezer elismerő- és dicsőírat van kitéve szives betekintés végett.

Óvás! Hamisítások kikerülése végett mindenkit figyelmeztetek, hogy az én valódi s az eredeti utasítás szerint készített, dr. Rosa-féle életbalzsamom mind egyik palackja kék lemez papírba van csomagolva, mely a hosszoldalán a következő felirattal van ellátva: Dr. Rosa-féle életbalzsam Fragner B. gyógyszer-tárából, a fekete sashoz Prágában 205. sz. III. német, cseh, és francia nyelven, s melynek homlokzata az idemellékelt törvényesen letéteményezett védjeggyel van ellátva.

Dr. ROSA életbalzsama valódi minőségben kapható a készítő főraktárában

FRAGNER B.

gyógyszer-tárában „a fekete sashoz” Prágában, 205. sz. III., továbbá Brassóban Kellermen Ferencz és Kugler Éde, valamint Budapesten Török József gyógyszerész uraknál. Az osztrák-magyar birodalom valamennyi nagyobb gyógyszer-tára raktáron tartja ezen balzsamot.

Ugyanitt kapható még:

Prágai egyetemes házi-kenőcs,

ezer meg ezer háláirat által elismert biztos gyógyszer mindennemű gyuladások sebek és daganatok ellen. Biztos sikerrel alkalmazható a női mell gyuladása, tejmegrekedése és keményedésénél, a gyermek választásánál; a genyedéséknél vérdaganatoknál, genyefakadásoknál és pokolvarnál; körömdaganatnál, s az ugynevezett körömméregnél a kézen vagy lábon; keményedéseknél duzzadásoknál, mirigydaganatoknál, szalonnadagnál, holttestemnél stb. stb. Minden gyuladás daganat, keményedés, duzzadás a legrövidebb idő alatt gyógyíttatik, a hol azonban már a genyepzödés már beállott, a dagana a legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül fölsziva és meggyógyítva lesz.

25 és 35 kros szelenczékben.

Óvás! Miután a prágai egyetemes házi-kenőcs igen gyakran utánoztatik, mindenkit figyelmeztetek, hogy az eredeti utasítás szerint egyedül csak általam lesz előállítva. És pedig csak akkor valódi, ha a sárga fémdoboz, melyben foglaltatik vörös használati utasításba, (9 nyelven nyomtatva) és kék lemez papírosba, mely az idemellékelt védjeggyel van ellátva, van becsomagolva.

Fül-balzsam. A legkipróbáltabb és számos kísérlet által mint legmegbízhatóbb szer ismeretes a nehéz-hallás meggyógyítására, s a teljesen elvesztett hallás visszaszerzésére. — Egy palack ára 1 frt.

(45) 23—30

„ALBINA“

takarék- és hitelintézet brassói fióktelepe leszámítol

jó küldeményeket (rimesse) 6⁰/₁₀-al

engedélyez váltóhiteleket

6¹/₂—7⁰/₁₀ mellett,

mely utóbbiak a pénztári viszonyok szerint és a változóösszeg időnkénti megfelelő redukálása mellett ismételt prorongálhatók.

Bővebbet az intézet irodájában:

Brassóban, főtér 90. szám a., naponként d. e. 8-tól d. u. 2 óráig.